

GRADSKI MUZEJ SENJ

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

Prilikom obavljanja konzervatorskih radova na tvrđavi Nehaj u vanjskom dijelu krajnjeg lijevog otvora - puškarnici na prvom katu pronađena su 2 kamena ulomka sa biljnim ornamentima za koje se pretpostavlja da su dijelovi drugog pluteja senjske glagoljske ploče.

1.3. Darovanje

Arheološka i hidroarheološka zbirka

- Matko Peter iz Senja poklonio je:
 - kameni ulomak natpisa pronađenog prilikom razgradnje objekta u ulici Kolan u Senju, a koji je bio ugrađen u zid
 - kameni ulomak reljefa sa cvjetnim ornamentom pronađen prilikom unutarnjeg uređenja obiteljske kuće u Preradovićevoj ulici u Senju

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

U sklopu Prirodoslovne zbirke redovito se provodi zaštita prepariranih životinja od nametnika.

2.3. Restauracija

- Restaurirano je 8 muzejskih predmeta iz Zbirke oružja i vojne opreme Gradskog muzeja i to: tri revolvera na bubanj, jedan raketni pištolj, dva pištolja na kapislu, te dva noža. Svi predmeti su očišćeni i konzervirani. Popravljeni su sva oštećenja i izrađeni i ugrađeni nedostajući dijelovi. Zahvati su izvršeni odgovarajućim sredstvima i materijalima.
- Provedeno je čišćenje, restauracija i konzervacija slika na platnu s okvirima raznih dimenzija, ukupno 10 portreta

2.4. Ostalo

- Nastavljena je izrada tehničke dokumentacije za rekonstrukciju Gradske vijećnice – Lože u Senju: izrađen je Idejni projekt arhitekture, izvršeni su geotehnički istražni radovi te se započelo s izradom glavnog i izvedbenog projekta sanacije i rekonstrukcije nosive konstrukcije.
- U okviru obnove tvrđave Nehaj nastavili smo i dovršili sanaciju istočnog pročelja, a radovi su obuhvaćali: izradu i demontažu skele, čišćenje, ispiranje i tretman fasadnog plašta, bušenje rupa po plaštu zida i ugradnja injektora, sanaciju većih nezidanih udubljenja zapunjavanjem kamenom i vapnenim mortom i injektiranje zidne mase vapnenim mortom, sanacija prozorskih niša, puškarnica bedema i ostalih otvora, zidanje svodova kamenim blokovima, uređenje žbuke u interijeru.
- Izvršena je i izrada prototipa prozora na jednom otvoru koja je obuhvaćala: izradu nacrtu prototipa prozora, prikaz sanacije kamenog zida na poziciji prozora, izrada prototipa i montaža,.
- Nastavljeni su radovi na izgradnji depoa Gradskog muzeja.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Računalno, u programu M++ evidentirano je:

- Kulturno-povijesna zbirka: 30 predmeta
- Numizmatička zbirka: 33 predmeta
- Umjetnička zbirka: 80 predmeta
- Zbirka arhivalija: 38 predmeta
- Zbirke razglednica, fotografija i dopisnica: 76 predmeta
- Zbirka kamenih spomenika: 20 predmeta
- Zbirke oružja i vojne opreme: 87 predmeta

Tijekom 2009. g. cjelokupna Prirodoslovna zbirku Velebita, koju čine 602 predmeta, obrađena je na način da je fotografirana i unesena u inventarne kartice.

3.3. Fototeka

Digitalnim fotoaparatom snimljeni su i tako dokumentirani: investicijski radovi na tvrđavi Nehaj i u Gradskom muzeju, predstavljanje Senjskog zbornika i monografije *Živjeti na Krivom Putu*, otvorenja izložaba postavljenih u organizaciji Gradskog muzeja i sl., te svi važniji kulturni događaji u gradu.

3.5. Videoteka

Ante Španić iz Senja poklonio je DVD na temu Ribič Darko i rijeka Gacka.

3.6. Hemeroteka

Praćenjem dnevnih i tjednih tiskovina hemeroteka je obogaćena člancima vezanim za Grad Senj i Ličko-senjsku županiju, kao i svim člancima tiskanim u ostalim listovima koji su vezani za rad Gradskog muzeja.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Muzejska knjižnica obogaćena je sa 110 naslova od čega je:
 - 94 naslova primljeno u razmjeni (stručne publikacije, katalozi i časopisi)
 - 6 naslova kupljeno (stručne knjige)
 - 10 naslova primljeno kao poklon (uglavnom stručne knjige i časopisi)
- Redovito smo primali časopise: Matica, Svjetionik, Glas ravnice, Građevinar i Hrvatske šume.
- U razmjeni je poslano 199 knjiga (časopisa i kataloga) tiskanih u organizaciji ili suorganizaciji Gradskog muzeja.
- Suradnicima i donatorima poklonjeno je 209 knjiga (časopisa i kataloga) tiskanih u organizaciji ili suorganizaciji Gradskog muzeja.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Za potrebe izrade maturlnih, seminarskih i diplomskih radova, novinskih članaka i emisija stručnim naslovima iz knjižnog fonda te fotomaterijalom, uz pomoć stručnih djelatnika, koristili su se učenici osnovnih i srednjih škola, studenti i novinari.

6. STRUČNI RAD

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Za potrebe analize Institutu za arheologiju iz Zagreba iz fundusa arheološke zbirke Gradskog muzeja Senj posuđeni su ulomci rimske amfore pronađeni na lokalitetu DIP-a, bivšeg vrta Olivieri u Senj.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Blaženka Ljubović sudjelovala je na Međunarodnom znanstvenom skupu o životu i djelu akademika Branka Fučića (1920.-1999.), održanom od 30. siječnja do 1. veljače 2009. u Dubašnici na otoku Krku sa izlaganjem na temu *Doprinos akademika Branka Fučića izučavanju glagoljske baštine grada Senja*.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Ljubović, Blaženka. *Etnografska zbirka o primorskim Bunjevcima u Gradskom muzeju Senj*. Monografija *Živjeti na Krivom Putu*, sv. II.
- Ljubović, Blaženka. *Kulturno-povijesna i gospodarska obilježja identiteta primorsko-ličkih Bunjevaca (sličnosti i razlike)*. Identitet Like: korijeni i razvitak, sv. II.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Stručni djelatnici Muzeja pomažu učenicima i studentima pri izradi maturalnih i diplomskih radova posuđujući im literaturu, te dajući savjete i omogućujući im uvid u fondus i dokumentaciju.
- Stručni djelatnici Muzeja pomažu građanima i institucijama u provedbi zaštite nepokretnih i pokretnih spomenika kulture na području Grada Senja kao i zaštite pojedinih predmeta u privatnom vlasništvu.
- Stručni djelatnici ostvaruju stručnu suradnju s kolegama iz Ministarstva kulture - Konzervatorskih odjela Gospića i Rijeke, s kolegama iz drugih muzeja na području RH te sa zainteresiranim pojedincima izvan djelokruga muzeja.

- Stručna pomoć Razvojnoj agenciji Senj u izradi programa koji se kandidiraju za sredstva predpristupnih fondova EU.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- Hrvatsko arheološko društvo (Blaženka Ljubović, članica)
- Senjsko muzejsko društvo (Blaženka Ljubović, tajnica; Melanija Prpić, članica Upravnog odbora)
- Matica hrvatska, Ogranak Senj (Blaženka Ljubović, članica Predsjedništva)
- Rodoslovno društvo "Bartol Zmajić" Rijeka (Blaženka Ljubović, članica Upravnog odbora)
- Udruga za bolju kvalitetu življenja u zajednici "Senj 21" (Blaženka Ljubović, članica Nadzornog odbora)

6.12. Informatički poslovi muzeja

- Zbog dotrajalosti starog, nabavljeno je novo računalo s popratnim programima.
- U suradnji s Gradom redovito su objavljivani i ažurirani podaci vezani za programe Muzeja na internetskim stranicama Grada Senja, te se informacije o našim objektima nalaze na sljedećim adresama: www.senj.hr/Povijest_muzej.htm i www.senj.hr/Povijest_Nehaj.htm.
- Budući je Gradski muzej jedan od izdavača znanstvenog časopisa Senjski zbornik, u elektroničku bazu podataka znanstvenih časopisa Hrčak uneseni su neki od posljednje objavljenih svezaka tog znanstvenog časopisa.

6.13. Ostalo

Nastavljena je suradnja s muzejima, školama, Turističkom zajednicom Grada Senja, Pučkim otvorenim učilištem M. C. Nehajeva u Senju, Radio Senjom, Dječjim vrtićem Travica Senj, Upravom šuma Senj, Gradskom knjižnicom i čitaonicom, NP Sjeverni Velebit.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- *Župe ogulinskog dekanata*

Mjesto održavanja i prostor: Gospić, ordinarijat Gospićko-senjske biskupije

Vrijeme trajanja: 1. - 29. ožujka 2009.

Autorica stručne koncepcije: Blaženka Ljubović

Autorica likovnog postava: Blaženka Ljubović

Opseg: 10 panoa

Vrsta izložbe: povijesna, tuzemna, retrospektivna, informativna, samostalna, pokretna.

Tema: Cilj izložbe bio je predstaviti župe i sakralne objekte koji čine Ogulinski dekanat. O bogatom životu u prošlosti na ovom prostoru svjedoče brojne crkve, kapele i samostani od kojih neki pripadaju izuzetno vrijednim spomenicima duhovne kulture hrvatskog naroda. Izložba je dio velikog projekta Gospićko-senjske biskupije koja je planirana u okviru velikih korizmenih hodočašća svih dekanata Gospićko-senjske biskupije u Gospićku katedralu, a ususret proslavi desete obljetnice osnutka Biskupije s ciljem da se hodočasnicima i građanstvu predstave župe i sakralni objekti po dekanatima.

- *U susret 10. godišnjici osnutka Gospićko-senjske biskupije i imenovanja prvog biskupa dr. Mile Bogovića*

Mjesto održavanja i prostor: Gradski muzej Senj

Vrijeme trajanja: 20. travnja - 20. srpnja 2009. Izložba je postavljena u povodu obilježavanja Dana Grada Senja.

Autorica stručne koncepcije: Blaženka Ljubović

Autorica likovnog postava: Blaženka Ljubović

Opseg: 30 panoa

Vrsta: povijesna, tuzemna, informativna, pokretna

Tema: Povodom 10. godišnjice uspostave Gospićko-senjske biskupije i imenovanja i ustoličenja prvog biskupa dr. Mile Bogovića Gradski muzej Senj, Gospićko-senjska biskupija i Župa

Uznesenja BDM Senj pripremili su izložbu na kojoj su predstavljena događanja vezana za osnivanje Biskupije i djelovanje njenog Biskupa u periodu od 2000. g. do danas. Iz izložbe je vidljivo koliki je značaj osnivanja Biskupije i djelovanja Biskupa za Crkvu u Hrvata i Ličko-senjsku županiju posebice imajući u vidu značaj ovog prostora za Republiku Hrvatsku.

U uvodnom dijelu prikazan je povijesni pregled i slijed crkvene organizacije na ovom prostoru prije uspostave Gospićko-senjske biskupije, odnosno put od Senja, preko Krbave, Otočca i Modruša do Gospića. Slijede događanja kronološki navedena po godinama počevši od 1999. kada je Biskup postao naslovnim biskupom Tamate i pomoćnim Riječko-senjskim biskupom sa sjedištem u Gospiću. Slijede događaji iz 2000. kada je uspostavljena Gospićko-senjska biskupija i ustoličen njen prvi biskup dr. Mile Bogović. Nadalje se nižu događaji u kojima je sadržan bogat teološko-pastoralni rad i ostale aktivnosti iz djelokruga rada Biskupa, zatim događanja u Biskupiji sa naglaskom na ona važnija koja su obilježila svaku godinu. U sklopu ove izložbe predstavljena je i CHM na Udbini gdje se kronološkim redom nižu događaji od same ideje odnosno 2002. g. do danas

s naglaskom na događaje vezane oko izmjene prvobitnog projekta i usvajanja novog u kojem je naglasak na temeljnim postavkama kršćanstva a koji je napravljen po uzoru na crkvu sv. Križa iz Nina.

Izložba je predstavljena na Udbini 25.7.2009. u prigodi 9. obljetnice uspostave Biskupije, u Slunju 6.8.2009. u prigodi obilježavanja dana Grada Slunja, u Ogulinu 13.9.2009. u prigodi proslave prigodi proslave Dana Grada i Župe Sveti Križ Ogulin.

- *Obilježavanje 60. godišnjice djelovanja Senjskog muzejskog društva*

Mjesto održavanja i prostor: atrij Gradskog muzeja Senj

Vrijeme trajanja: od 18. svibnja 2009. do daljnjega

Autorica stručne koncepcije: Blaženka Ljubović

Autorica likovnog postava: Blaženka Ljubović

Opseg: 14 panoa

Vrsta izložbe: tuzemna, povijesna, informativna, pokretna

Tema: Izložba je postavljena u povodu Međunarodnog dana muzeja na zadanu temu MDC-a koja 2009. g. glasi Muzeji i turizam. Gradski muzej je ove godine za taj dan odlučio pripremiti izložbu na temu Obilježavanje 60. godišnjice djelovanja Senjskog muzejskog društva. SMD su osnovali istaknuti građani grada Senja s ciljem zaštite bogate senjske kulturno-povijesne baštine te sakupljanja muzejske građe i osnutka budućeg muzeja u kojem bi se pohranila sakupljena građa.

Već šezdeset godina SMD djeluje u Senju, svjedoči i potvrđuje ulogu zbog koje je osnovano. SMD je od samog početka pridonijelo suradnji između muzejske i turističke djelatnosti, tj. promociji bogate kulturno-povijesne baštine Senja odnosno susretu kulture i turizma.

Od svog osnutka Društvo je preuzelo potpunu brigu o obnovi spomenika kulture porušenih u Drugom svjetskom ratu, o stručnoj obradi i čuvanju sakupljenih predmeta kao i o njihovoj objavi i uopće promociji muzejske djelatnosti.

Značajno je i to što su Gradski muzej Senj i Senjsko muzejsko društvo zaslugom prof. Glavičića pokrenuli su znanstvenu publikaciju Senjski zbornik u kojem se kroz objavljene radove od 1965. godine osvjetljava i predstavlja cjelokupna povijest grada Senja i okolice koja je sastavni dio naše nacionalne baštine. Do danas su tiskana 35 sveska Zbornika. U cilju promidžbe grada Senja SMD i GMS tiskali su razne promidžbene materijale od prospekata do vodiča na hrvatskom i stranim jezicima, te bilo uključeno u razne projekte: obilježavanje raznih obljetnica, izložaba, izdavanje raznih publikacija i sl. Izložba je pokazala da je tijekom 60 godina djelovanja SMD uspješno izvršavalo svoju kulturnu, znanstvenu, edukativnu i promidžbenu zadaću na opće zadovoljstvo građana Senja i muzejske djelatnosti.

- *Obnova crkve sv. Marije od Arta u Senju 2005.-2009.*

Mjesto održavanja i prostor: Senj, atrij crkve sv. Marije od Arta

Vrijeme trajanja: od 8. prosinca 2009. do daljnjega

Autorica stručne koncepcije: Blaženka Ljubović

Autorica likovnog postava: Blaženka Ljubović

Opseg: 10 panoa

Vrsta izložbe: tuzemna, informativna, pokretna

Tema: Crkva sv. Marije od Arta jedan je od najznačajnijih objekata sakralne arhitekture grada Senja.

Crkva se prvi put spominje 1489. g. kao manja kapela čiji je tlocrt ucrtan i kasnije na planovima grada Senja iz 17. st. Njezin današnji izgled potječe iz kraja 18. i početka 19. st.

Crkva je do danas više puta obnavljana tj. preuređivana i dograđivana što je potvrdila posljednja obnova od 2005. do 2009. g. u sklopu koje su provedena i zaštitna restauratorsko-konzervatorska istraživanja koja su vođena uz stručni nadzor nadležnih Konzervatorskih odjela Ministarstva kulture RH, u ovom slučaju Odjela u Rijeci i Gospiću.

Na izložbi je prikazana crkva sv. Marije od Arta na planovima grada Senja između 1639. i 1863. godine, zatim zaštitna arheološka istraživanja u tijeku obnove Crkve, te zaštitni radovi koji su provedeni u razdoblju od 2005. do 2009. g., a koji su obuhvaćali: analizu ugroženosti objekta te prioritet zahvata u njegovoj građevinskoj sanaciji, izradu neophodne projektnae dokumentacije koja se odnosila na arhitektonski snimak postojećeg stanja crkve te projekt obnove svih krovništa i drenažnog sustava oko crkve. Nakon izrađene projektne dokumentacije u 2007. g. započelo se s radovima obnove crkve koji su obuhvatili rekonstrukciju krovništa lađe, svetišta, sakristije i lopice te izvođenje dijela drenaže. U 2008. g. nastavljeni su i dovršeni radovi na drenažnom sustavu te se uz zapadni, longitudinalni zid crkve, naišlo na šest grobova koji su ranijim građevinskim zahvatima devastirani. Najopsežniji i najintezivniji zaštitni radovi vršeni su krajem 2008. g i tijekom 2009. g. koji su obuhvatili dovršenje prežbukavanja i bojanja svih vanjskih zidnih površina crkve, uklonjena je naknadno sagrađena prostorija uz sakristiju koja je zatvarala izvorni ulaz i direktnu komunikacija sa okolišem, uređen je vanjski prostor iza apside uključivši i ogradni zid, te rekonstrukciju lopice. Obnova lopice obuhvatila je, uz već ranije izvedeno novo krovnište, zamjenu šest oštećenih kamenih profiliranih stupova, uklanjanje zidova i prozora između njih, postavljanje ornamentalne metalne rešetke, novo kameno popločenje podne površine i nove kamene klupe kao i ulazni plato.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- U suradnji sa Senjskim muzejskim društvom tiskan je 35. svezak znanstvenog časopisa Senjski zbornik koji sadržava 10 znanstvenih i 8 stručnih članaka, a posvećen je 500. obljetnici završetka rada senjske glagoljske tiskare.
- U suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju tiskani su II. i III. sv. monografije *Živjeti na Krivom Putu*. Drugi svezak ove bogato ilustrirane monografije na 355 stranica obrađuje slijedeće teme: obitelj i lokalnu zajednicu, odijevanje, prehranu, medicinu, pučku pobožnost, godišnje običaje, vjerovanja, te mogućnost korištenja i prezentacije tradicijske baštine, dok treći svezak na 236 stranica obrađuje život mladih, pripreme za brak i sklapanje braka.
- Katalog tiskovina o Gospićko-senjskoj biskupiji i prvom biskupu dr. Mili Bogoviću 2000.-2010., koji obuhvaća tri sveska. Katalozi obuhvaćaju novinske isječke iz raznih tiskovina na temu svih događanja vezanih za Biskupiju i djelokrug rada Biskupa u periodu od 2000. do 2010. g.
- Ulaznice za tvrđavu Nehaj i Gradski muzej Senj.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Tijekom godine edukativno i stručno vodstvo po tvrđavi Nehaj imalo je oko 13.000 posjetitelja - djece i odraslih, a po Gradskom muzeju oko 4.500 posjetitelja - djece i odraslih.
- Specijalna vodstva po tvrđavi Nehaj, Gradskom muzeju i gradu Senju imali su svi gosti Grada i Muzeja, strana izaslanstva, razne stručne i domaće udruge i dr.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Press

Suradnja s domaćim dnevnim, tjednim i mjesečnim tiskovinama.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Radio Senj, snimanje više emisija na temu očuvanja i zaštite senjske kulturne baštine, gostovanje u povodu svih važnijih događaja čiji je organizator ili suorganizator bio Gradski muzej.
- Sudjelovanje u emisijama HTV-a: Hrvatska uživo na temu turistička razglednica Senja, snimanje emisije Boje turizma na tvrđavi Nehaj, Veterani rata, snimanje priloga Razaranje Senja u Drugom svjetskom ratu za emisiju Razaranje Hrvatske u Drugom svjetskom ratu.

12.4. Promocije i prezentacije

- U prigodi obilježavanja Dana Grada Senja, a u organizaciji Gradskog muzeja Senj predstavljen je II. svezak monografije *Živjeti na Krivom Putu* čiji je suizdavač Muzej. Knjigu se predstavili prof. dr. Milana Černelić s Odsjeka za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, prof. dr. Jadranka Grbić i prof. dr. Goran Pavel Šantek s Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu. U prigodi obilježavanja Dana domovinske zahvalnosti u Krivom Putu je predstavljen III. svezak te monografije.
- U suradnji sa SMD-om Gradski muzej je 12.8.2009. organizirao promociju Senjskog zbornika sv. 35, kojeg su predstavili mons. dr. Mile Bogović, prof. dr. Jadranka Grbić i prof. dr. Željko Bartulović.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Tiskali smo ulaznice za tvrđavu Nehaj i Gradski muzej s motivima iz muzejskih zbirki. Nastavljena je suradnja s brojnim turističkim agencijama, a posebice s onim pravnim subjektima koji organiziraju Škole u prirodi u susjednim gradovima i općinama i to: Crveni križ Novi Vinodolski, Dječje odmaralište Stoimena Crikvenica te s više turističkih agencija.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Tvrđavu Nehaj tijekom 2009. g. posjetilo je 37.773, a Gradski muzej 5.013 posjetitelja.

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- Republika Hrvatska: 46,4%

- Lokalna samouprava: 28,6%
- Vlastiti prihodi: 25,0%

15.2. Investicije

845.797,00 kn. Ta sredstva su utrošena za radove na dovršetku sanacije istočnog pročelja tvrđave Nehaj, za nastavak radova na izgradnji depoa Gradskog muzeja te za nabavu novog računala.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Izlaganje na 28. izložbi izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja na sajmu Interliber 2009. u organizaciji MDC-a.